

עד שאור עליון יצא עליה והאיר לה, ושבה במקומה להסתפל בשמים פנים בפנים. ואז התתקנה הארץ והתבשמה.

יצא אור בצד ימין וחשף בצד שמאל, והפרידם אחר כף פדי להפלל זה בזה. זהו שכתוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. ואם תאמר שהיתה ממש הבדלה - לא! אלא היום בא מצד האור שהוא ימין, ולילה מצד החשך שהוא שמאל, וכשיצאו כאחד, הפריד אותם. והבדלה היתה מצדו להסתפל פנים בפנים ולהדבק זה בזה להיות הכל אחד. והוא נקרא יום וקורא לו יום, והיא נקראת לילה, כמו שנאמר ויקרא אלהים לאור יום וגו'. מה זה ולחשך? זהו החשך שאוחז את הלילה שאין לה אור מעצמה

[והיא נקראת לילה, שכתוב ולחשך קרא לילה, בגלל שאוחז בה החשך ואין לה אור מעצמה]. ואף על גב שבאה מצד של האש שהיא חשך. אבל חשך, עד שמואר מצד היום, יום מאיר ללילה, ולילה לא מאיר עד זמן שכתוב (תהלים קלט) ולילה פיום יאיר כחשכה כאורה. רבי אלעזר קפץ בתחלה ודרש, (שם כט) קול ה' על המים אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים. קול ה' - זה קול עליון שממנה על המים ששופעים מדרגה לדרגה עד שמתכנסים למקום אחד בכנוס אחד. אותו קול עליון שולח את אותם המים בדרגם, כל אחד ואחד כפי דרכו. כמו בעל הגן הזה שממנה על מים לשלחם לכל מקום ומקום כראוי לו, כך קול ה' ממנה על המים.

בְּקִדְמִיתָא. בְּגִין דְּחָמַת לְשָׁמַיִם נְהִירִין וְהִיא אֲתַחֲשַׁכְתָּ. עַד דְּנִהוּרָא עֲלָא נִפְק עֲלָה וְאִנְהִיר לָהּ וְתַבַּת בְּאַתְרָהּ לְאַסְתַּפְּלָא בְּשִׁמְיָא אֲפִין בְּאַפִּין. וְכִדִּין אֲתַתְּקַנַּת אֲרַעָא וְאַתְבַּסְמַת. נִפְק נִהוּרָא בְּסִטְר יְמִינָא וְחֲשׂוּכָא בְּסִטְר שְׁמָאֲלָא. וְאַפְרִישׁ לֹוֹן לְבִתְר בְּגִין לְאַתְפְּלָא דָּא בְּדָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. וְאִי תִימָא הָוָה הִבְדִּיל מִמֶּשׁ. לֹא. אֲלֵא יוֹם אֲתִי מִסְטָרָא דְנִהוּרָא דְאִיהוּ יְמִינָא. וְלִילָה מִסְטָרָא דְחֲשׂוּכָא דְאִיהוּ שְׁמָאֲלָא. וְכִד נִפְקוּ כְּחֵדָא אֲפְרִישׁ לֹוֹן. וְהִבְדִּיל הָוָה מִסְטְרוֹי לְאַסְתַּפְּלָא אֲפִין בְּאַפִּין וְלֹאֲתַדְבְּקָא דָּא בְּדָא לְמַהוּי כִּלְא חֵד.

וְאִיהוּ אֲקָרִי יוֹם וְקָרִי לִיהּ יוֹם. וְאִיהּ קָרִי לִילָה כְּמָא דְאַתְּ אָמַר וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וְגו'. מַהוּ וְלַחֹשֶׁךְ. דָּא חֹשֶׁךְ דְּאֲחִיד לְלִילָה דְלִית לָהּ נִהוּרָא מִגְרָמָה (כ"א) וְהִיא אֲתַקְרִי לִילָה דְכְּתִיב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לִילָה בְּגִין דְּאֲחִיד בַּח חֹשֶׁךְ וְלִית לָהּ נִהוּרָא מִגְרָמָה) וְאַף עַל גַּב דְּאַתָּא מִסְטָרָא דְאַשָּׁא דְאִיהּ חֹשֶׁךְ. אֲבָל חֹשֶׁךְ עַד דְּאַתְנַהִיר מִסְטָרָא דִּיוֹם, יוֹם נִהִיר לְלִילָה, וְלִילָה לֹא נִהִיר עַד זְמַנָּא דְכְּתִיב, (תהלים קלט) וְלִילָה כִּיוֹם יְאִיר כְּחֲשַׁכָּה כְּאוּרָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר קִפֵּץ בְּקִדְמִיתָא וְדַרְשׁ קוּל יְיָ עַל הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים. קוּל יְיָ דָּא קוּל עֲלָא דְמִמְנָא עַל הַמַּיִם דְּנִגְדִין מִדְּרָגָא לְדְרָגָא עַד דְּמִתְפַּנְשִׁי לְאַתְר חֵד בְּכִנוּפִיָּא חֵדָא. הַהוּא קוּל עֲלָא מְשַׁדֵּר לְאַנוּן מִיין בְּאַרְחִייהוּ כִּל חֵד וְחֵד כְּפּוּם אֲרַחֲיָה. כְּהִיא גִנְנָא דְמִמְנָא עַל מִיָּא לְשַׁדֵּר לֹוֹן לְכָל אֲתַר וְאַתְר כְּדַחֲזִי לִיהּ. כְּךָ קוּל יְיָ מִמְנָא עַל מִיָּא.